

I.D. No. 2790

Betreft: Dienstweigeringscongres van "Vrije Socialisten"

ACD/ 263747
Dupl.
DAT. 18 JAN. 1955
7° JAN. 1955

Kort verslag van het dienstweigeringscongres georganiseerd door het Noordelijk Gewest van "Vrije Socialisten" en gehouden op Zaterdag 11- en Zondag 12 December 1954, in "De Regenboog" te Hoogezand-Sappemeer.

Het congres werd herhaaldelijk aangekondigd in "Recht voor Allen".

In de zaal was een boeken- en brochurestand. Gecolporteerd werd met "Recht voor Allen" en "Vredesactie".

Vergadering van Zaterdag 11 December 1954.
Aanwezig circa 100 personen.

opent te 20.- uur het congres en spreekt enkele woorden van welkom.

sprekend over de waarde van het dienstweigeren, begint zijn inleiding met het aanhalen van het hoofdartikel getiteld: "Dienstweigeren" in het nummer van "Recht voor Allen" van Zaterdag 11 December 1954 en zegt, dat het leven van de mens veelal beheerst wordt door de angst. Het is de taak van ieder mens die waarlijk vrij wil zijn die angst te overwinnen. Dit behoort ook het uitgangspunt te zijn bij het dienstweigeren want "neen" zeggen tegen het militaire apparaat is opzichzelf genomen onvoldoende. Men behoort positief antwoord te geven op de vraag van het "waarom" en zich tevens af te vragen hoe en op welke manier er dan een andere maatschappij moet komen. Deze eis betekent evenwel zelfconcentratie en studie en hieraan mankeert nog erg veel, vooral hier in 't Noorden. Men leeft hier als 't ware op een eiland en kleeft aan elkaar als een klit, is te lamslendig om zich te ontwikkelen en leeft onder de ban van de angst. Spr. betoogt dan de noodzaak van een bewuste levenshouding wijst in dit verband op Gandhi en Pandit Nehroe en zegt, dat de bewuste dienstweigeraar zich niet laat beïnvloeden door tegengestelde krachten. Het dienstweigeren als zodanig is geen werk aan de lopende band, doch het is absoluut noodzakelijk dat hier in 't Noorden meer aan het voorlichtingswerk wordt gedaan.

Er is hierna gelegenheid tot vragen stellen.

zegt te hebben genoten van de inleiding doch te weinig te hebben gehoord over het woord "geweten". Alles is verstandelijk berekend, wat voor jongens van omstreeks 18 jaar toch wel een zware opgave betekent. Innerlijke gevoelens mogen toch ook wel een woordje mee spreken en op dit gebied is er met propaganda nog heel wat te bereiken, misschien wel meer als met het door inleider geschetste "keiharde" geweten.

een jongen van 18 jaar niet te veel geëist mag worden. Van hem kan niet worden verwacht dat hij hetzelfde oordeel heeft als een volwassene.

meent dat de minachtende woorden die de inleider heeft gesproken over "het Noorden" wel wat overdreven zijn. De dienstweigeringwet waarover volgens de aankondiging over zou worden gesproken, is nauwelijks aangeroerd.

de vragen beantwoordend, zegt speciaal het onderwerp "Dienstweigering" uit "Recht voor Allen" als hoofdmotief te hebben gebruikt omdat vooruit vaststond dat voor lezers van dit blad zou worden gesproken. Juist daarom mag van dienstweigeraars uit deze kring wat meer verwacht worden, want de praktijk wijst uit dat jongens die van huis uit een geïkt gevoel meekrijgen en bij hun weigering volharden, erkend worden. Het is evenwel nog steeds zo dat de meesten hele maal geen gevoel hebben en zich maar laten drijven. Natuurlijk heeft een jongen van 18 jaar niet de kennis van een volwassene, maar daarom rust er op de ouderen de plicht hen bij te staan en raad te geven. Zij moeten leren zelf over eigen lot en leven te beslissen. Spr. noemt dan enkele gevallen van jongens van wie de weigering aanvankelijk niet erkend was en daardoor in Nieuwersluis of in de cel terecht waren gekomen. Door gesprekken met hen "ontpopten" zij zich met het gevolg dat zij later toch erkend werden. Dit zou niet nodig geweest zijn wanneer die jongens van te voren op alles voorbereid waren geweest.

zegt dat tot op zekere hoogte gelijk heeft als hij zegt dat het Noorden, boven Zwolle, zich afsluit van het overige gedeelte van het land. Als er een "Hollander" op een vergadering aanwezig is houdt men de mond en dit is een grote fout.

onderschrijft zulks en zegt dat de Noordeling zich moet losmaken van het oude. Veel van wat de inleider heeft gezegd dient de mensen nog bijgebracht te worden.

die zegt erkend en

nu vrij te zijn, acht het een gemis dat er in het Noorden zo weinig vergaderingen worden gehouden. "Je wilt je hart wel eens luchten", zo zegt spr.

zegt dat velen eerst om raad komen, wanneer het in feite te laat is. Dit geldt niet alleen voor het Noorden doch komt ook in Amsterdam voor. Wat het vergaderen betreft moet de opmerking worden gemaakt dat men er ook wat voor over moet hebben. Op een voorlichtingsavond te Appelscha was de collecte zo slecht dat de onkosten er niet eens uit kwamen en dit is toch te gek. Twee miljoen voor de vluchtelingen, doch voor het dienstweigeringswerk bijna niets, zo ligt de zaak. Laat het Noorden nu eens laten zien wat het op het gebied van voorlichting voor het dienstweigeren kan presteren. Spr. zegt te allen tijde er toe bereid te zijn hulp te verlenen, doch de ondervinding heeft geleerd dat bij het persoonlijk onderhoud de ouders niet aanwezig moeten zijn.

betoogt dat gestreden moet worden voor een gezonde maatschappij waar de oorlog uitgebannen is en komt daarna weer op de dienstweigeringswet.

zegt dat de dienstweigeringswet zelf maar een betrekkelijke waarde heeft. Het initiatief moet van de mens zelf uitgaan door de vraagstukken te overdenken.

zegt dat een ieder wel overtuigd zal zijn dat het Noorden op het gebied van voorlichting ten opzichte van het dienstweigeren achter is. Slechts te Groningen is er enige activiteit. Dit werk moet worden uitgebreid en maatregelen daartoe zullen zo spoedig mogelijk worden genomen.

Spr. sluit te 23.- uur de vergadering.

Vergadering van Zondag 12 December 1954.

Aanwezig circa 70 personen.

opent te ruim 10.- uur de vergadering, heet allen welkom en spreekt de hoop uit dat dit congres zal leiden tot een brede kijk op het gebied van dienstweigeren, waardoor een betere samenwerking zal ontstaan.

Spr. geeft de leiding van de vergadering over aan die, na gezegd te hebben dat dit congres iets groots betekent, het woord geeft aan:

Deze sprekende over het onderwerp "Militaire dienstplicht is wettelijk onrecht" geeft aan de hand van het boek van REMARQUE getiteld "Een tijd van leven en sterven" weer wat oorlog betekent, zegt, dat de toestand nu na de militaire bevrijding van het

Hitler-juk heel anders is geworden en het anti-militairisme in discredit is geraakt. Men stelt oorlog voor als een bedrijf dat goede karaktereigenschappen aankweekt, zoals moed en hulpvaardigheid, waarbij de kerk voorop gaat. Vergelijkingen met natuurrampen zijn in dit opzicht niet te maken. In het leger gaat elke persoonlijke vrijheid verloren en een en ander is in strijd met de internationale verplichtingen die de naties vrijwillig opzich hebben genomen. Niemand en ook de staat niet, heeft het recht een ander tot geweldpleging aan te zetten en daarom heeft iedere jonge man het recht een beroep te doen op de menselijke waardigheid, die hem verbiedt geweld tegen zijn medemens te gebruiken.

Er is hierna enige discussie.

meent dat de inleider te weinig tot de jongeren heeft gesproken.

maakt een opmerking over het bombarderen van Duitse steden in de laatste oorlog.

hierop antwoordend, zegt dat het in het kort zijn bedoeling is geweest aan te tonen hoe een groot kwaad in het militarisme besloten ligt en voorts dat de toestanden nu na de laatste oorlog anders zijn dan voorheen.

daarna het woord krijsend over zijn onderwerp "de overwinning van de angst", zegt, dat de mens door de evolutie over verstandelijke vermogens is gaan beschikken en daarom thans niet meer met een dier vergeleken kan worden. Een mens kan niet meer volledig dier worden omdat hij dan zijn denken moet uitschakelen. Een dier leeft op instincten. Het denken heeft echter ook een heel kwade kant, want de magie, de vader van het denken, heeft tegelijk de angst in het mensdom geboren doen worden. De verhoudingen onder de mensen worden hierdoor vertroebeld, want staten en godsdiensten maken hiervan een dankbaar gebruik. Ook de moderne filosofie ligt onder de ban van de angst en het existentialisme is daarvan een bewijs. Spr. betoogt dan de noodzaak van een vrije opvoeding waardoor de mens zelfstandig leert denken en de angst van zich af zal werpen. Uiteindelijk zal er dan een gemeenschap ontstaan waar de oorlog is uitgebannen.

Er is hierna gelegenheid tot discussie.

meent dat inleider de zaken nogal optimistisch voorstelt.

meent dat ook de politie moet verdwijnen.

is het hiermede eens.

zegt inderdaad optimistisch

te zijn, doch niettegenstaande dat toch de werkelijkheid niet uit het oog te willen verliezen. De angst is verstandelijk niet weg te redeneren en daarom kan alles niet ineens.

zeer veel aan de inleiding te hebben gehad. Hoewel we weten hoe er dienst geweigerd moet worden, gaat dit veelal heel stumperig omdat de angst zo'n grote rol speelt.

dat men niet in de eerste plaats stelling dient te nemen tegen de politiemensen zelf, doch oog moeten hebben voor de krachten die achter het scherm werken.

antwoordt hierop de politiemans te willen zien als een soort verpleger.

Er wordt een ogenblik gepauseerd waarna heid krijgt te spreken over het onderwerp: "Geweten en Anti-Militairisme".

Deze begint zijn inleiding met een overzicht van de verschrikkingen van de Atooomoorlog en zegt, dat het wereldbeeld de laatste 150 jaar totaal is veranderd, omdat de wereld zo klein is geworden dat elk land de gevolgen van een oorlog in een bepaald deel van de wereld onmiddellijk ondervindt. We zijn wereldburgers geworden en zijn er dus direct bij betrokken. De keerzijde zou anders moeten zijn doch alles heeft z'n oorzaak. De moraal van de mens is gelijk gebleven wat overal tot uiting komt, in de partijen, in de diplomatie tot zelfs in de sport. Aan de wereld van vandaag heeft de mens zelf schuld; het is als met het prikkeldraad en de bordjes "verboden toegang", gevolgen van het feit dat de mens te weinig eerbied is bijgebracht voor de natuur. Spr. betoogt dan eveneens de noodzaak van een vrije opvoeding, gericht op het welzijn van de medemens en het zelfstandig denken en handelen van de individu.

slotwoord uitsprekend, dankt de sprekers en allen die tot het welslagen van het congres hebben medegewerkt.

Te 17.- uur gaat men uiteen. EINDE.

Aan B.V.D.